

DECIZIE

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valentina Clevadi
Iuliana Oprea
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Iulia Sîrcu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Președintele r-lui Criuleni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Președintelui r-lui Criuleni cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, casată hotărârea Judecătoriei Criuleni din 11 iulie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 17 iunie 2016, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui r-lui Criuleni cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a indicat că la 18 martie 2016 Președintele r-lui Criuleni a emis dispoziția nr. 71-AB, prin care a împuternicit secretarul Consiliului r-lui Criuleni – Rusu Diana, suplimentar la sarcinile de bază, să exercite și atribuțiile de serviciu ale șefului Secției asistență juridică și relații cu publicul, începând cu 18 martie 2016.

Susține că sub aspectul legalității actului administrativ vizat, a fost efectuat un control în rezultatul căruia s-a constatat că acesta a fost emis cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

Afirmă că la 05 mai 2016, a înaintat Președintelui r-lui Criuleni notificarea nr. 1304/OT3-209, solicitând anularea dispoziției nr. 71-AB din 18 martie 2016 ”Cu privire la suplینirea atribuțiilor”, ca fiind emisă contrar legislației, însă nu a primit nici un răspuns.

Consideră reclamantul Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat că Președintele r-lui Criuleni a emis actul administrativ contestat cu încălcarea prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Clasificatorului unic al funcțiilor publice aprobat prin Legea nr. 155 din 21 iulie 2011, or, funcțiile - ”secretarul Consiliului raional” și ”șeful secției”- reprezintă funcții publice de conducere, iar potrivit art. 9 alin. (3) din Legea nr. 48 din 22 martie 2012 privind sistemul

de salarizare a funcționarilor publice, funcționarii publici de conducere pot cumula doar funcții de execuție.

Astfel, cere Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat anularea dispoziției nr. 71-AB din 18 martie 2016 ”Cu privire la suplinirea atribuțiilor” emisă de către Președintele r-ului Criuleni, ca fiind ilegală.

Prin hotărârea Judecătorei Criuleni din 11 iulie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, a fost admis apelul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, casată hotărârea Judecătorei Criuleni din 11 iulie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre de admitere a acțiunii, fiind anulată dispoziția nr. 71-AB din 18 martie 2016 ”Cu privire la suplinirea atribuțiilor” emisă de către Președintele r-ului Criuleni.

La 15 mai 2017, Președintele r-lui Criuleni a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, cu menținerea hotărârii Judecătorei Criuleni din 11 iulie 2016, pe care o consideră legală și întemeiată.

În susținerea recursului Președintele r-lui Criuleni a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, interpretând și aplicând eronat normele de drept material.

Declară că este eronată soluția instanței de apel privind admiterea acțiunii și anularea dispoziției nr. 71-AB din 18 martie 2016, având în vedere faptul că respectivul act administrativ a fost emis din cauza lipsei specialiștilor în cadrul Secției asistență juridică și relații cu publicul a Consiliului r-lui Criuleni, fiind astfel extinse atribuțiile secretarului Consiliului r-lui Criuleni – Rusu Dina, asigurând în așa mod funcționalitatea normală a instituției.

Mai mul ca atât, prin dispoziția vizată a fost doar extinsă aria competențelor funcționale, inclusiv și de reprezentare în instanțele de judecată a intereselor Consiliului r-lui Criuleni și a Președintelui r-lui Criuleni, și nicidecum nu a fost dispusă cumularea unei funcții, ba mai mult, că secretarul Consiliului r-lui Criuleni – Rusu Diana a exercitat această funcție fără a fi remunerată în acest sens.

De asemenea, indică recurentul că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că la 03 mai 2016, până la depunerea de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a cererii de chemare în judecată – 17 iunie 2016, funcția vacantă de șef al Secției asistență juridică și relații cu publicul din cadrul Aparatului Președintelui r-lui Criuleni, în baza dispoziției nr. 57-P din 03 mai 2016, a fost ocupată de către un alt funcționar public – Rusu Petru, învingător al concursului, fapt ce denotă că dispoziția nr. 71-AB din 18 martie 2016, a devenit caducă, iar acțiunea intimatului-reclamant de la bun început era neîntemeiată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017 a fost expediată în adresa Președintelui r-lui Criuleni la 11 aprilie 2017 (f.d. 63), însă din conținutul recursului declarat de către Președintele r-lui Criuleni rezultă că a recepționat copia deciziei recurate încă la 31 martie 2017.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Președintele r-lui Criuleni la 15 mai 2017, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La 31 mai 2017, în adresa intimatului Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost expediată copia recursului declarat de către Președintele r-lui Criuleni, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 19 iunie 2017, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus referință, solicitând să fie considerat drept inadmisibil recursul declarat de către Președintele r-lui Criuleni, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, pe care o consideră legală și întemeiată, invocând că instanța de apel a verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 30 august 2017, recursul declarat de către Președintele r-lui Criuleni a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile din referința depusă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, casată integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimitând pricina spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. d) și f).

Conform art. 432 alin. (3) lit. d) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța a soluționat probleme drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

Iar, alin. (5) prevede că temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Totodată, reieșind din prevederile art. 185 alin. (1) lit. a) CPC, judecătorul, în faza de pregătire a pricinii pentru dezbateri judiciare, soluționează problema intervenirii în proces a coreclamanților, copârâților și intervenienților.

Potrivit art. 67 alin. (1) și (3) CPC, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți. Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces și la cererea unei dintre părți sau din oficiul instanței.

Din suportul prezent la materialele cauzei rezultă că la 17 iunie 2016, intimatul-reclamant Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva recurentului-pârât Președintele r-lui Criuleni, solicitând anularea dispoziției nr. 71-AB din 18 martie 2016 ”Cu privire la suplinirea atribuțiilor”, prin care secretarul Consiliului r-l Criuleni – Rusu Diana, suplimentar la sarcinile de bază, a fost împuternicit să exercite și atribuțiile de serviciu ale șefului Secției asistență juridică și relații cu publicul, începând cu 18 martie 2016.

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din 11 iulie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Iar, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, a fost admis apelul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, casată hotărârea Judecătoriei Criuleni din 11 iulie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre de admitere a acțiunii, fiind anulată dispoziția nr. 71-AB din 18 martie 2016 ”Cu privire la suplinirea atribuțiilor” emisă de către Președintele r-lui Criuleni.

Analizând circumstanțele expuse supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că în prezenta cauză a fost soluționată problema drepturilor unei persoane, care nu a fost antrenată în proces, și anume secretarul Consiliului r-l Criuleni – Rusu Diana, în condițiile în care Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat contestă legalitatea emiterii de către recurentul-pârât Președintele r-lui Criuleni a dispoziției nr. 71-AB din 18 martie 2016 privind suplinirea de către aceasta a funcției de șef al Secției asistență juridică și relații cu publicul din cadrul Aparatului Președintelui r-ului Criuleni, în așa mod fiindu-i încălcat acesteia dreptul de acces liber la justiție.

Or, Judecătoria Criuleni, în conformitate cu art. 185 în coroborare cu art. 67 CPC, încă la faza pregătirii cauzei pentru dezbaterile judiciare urma să soluționează problema intervenirii în proces a secretarului Consiliului r-l Criuleni – Rusu Diana, a cărei drepturi pot fi lezate prin neantrenarea acesteia în cauza dată.

Instanța de recurs reiterează că dreptul de acces la un tribunal prevăzut de art. 6§1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu este unul absolut, el poate fi supus unor restricții. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului indică că instanțele de judecată naționale trebuie să se asigure că restricțiile aplicate nu resping sau nu reduc accesul oferit unei persoane în așa fel sau într-o asemenea măsură încât însăși esența dreptului să fie afectată. Mai mult, o restrângere a dreptului nu va fi compatibilă cu art. 6§1 dacă nu urmărește un scop legitim și dacă nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. Dreptul de acces la un tribunal este prejudiciat în esența sa atunci când reglementările nu mai servesc scopurilor securității juridice și buneii administrări a justiției, ci constituie un fel de barieră care împiedică justițiabilul să obțină examinarea în fond a cauzei sale de către o instanță judecătorească competentă (cauza Cornea c. Republicii Moldova, hotărârea CEDO din 22 iulie 2014, definitivă la 22 octombrie 2014).

Astfel, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (hotărârea CEDO din 25 februarie 1982, în cauza Campbell și Fell vs. Regatul Unit) și din moment ce drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, dar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (hotărârea CEDO din 09 octombrie 1979 în cauza Airey vs. Irlanda).

Reieșind din cele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de justiție consideră imposibilă corectarea erorii admise de către prima instanță, în condițiile procedurii prevăzute de către legislația procesuală, motiv pentru care cauza urmează a fi restituită spre rejudecare în prima instanță - Judecătoria Criuleni.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat într-o manieră certă încălcarea normelor de drept procedural de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, prin neantrenarea în procesul în cauză în calitate de intervenient accesoriu a secretarului Consiliului r-l Criuleni – Rusu Diana, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Președintele r-lui Criuleni, casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017 și hotărârea Judecătoriei Criuleni din 11 iulie 2016, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Criuleni, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, prima instanță urmează să țină cont de cele menționate supra și reexaminând cauza să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Președintele r-lui Criuleni.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017 și hotărârea Judecătorei Criuleni din 11 iulie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Președintelui r-lui Criuleni cu privire la contestarea actului administrativ, cu remiterea cauzei civile spre rejudecare la Judecătoria Criuleni, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valentina Clevadi

Judecătorii

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Iulia Sîrcu